

עיוני הפרשה

שיעורו השבועי של מורנו המשיגה שליט"א

גליון מס': 47

כ"ה אדר ב' ה'תשפ"ד
פרשת: שמייני- החודש

זמני השבת (אופק ת"א):

כניסה:	יציאה:	ר"ת:
18:44	19:36	20:22

יו"ל ע"י ישיבת קיבוץ "נר ישראל"

עיונים

ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו (ויקרא יב, א) איתא בעירובין (סג.) "תניא רבי אליעזר אומר: לא מתו בני אהרן עד שהורו הלכה בפני משה רבן, מאי דרוש 'ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח' אמרו: אף על פי שהאש יורדת מן השמים, מצוה להביא מן ההדיוט... וכך מקובלני כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה".

וצ"ב הלא רב שמחל על כבודו - כבוד מחול. ולמה לא מחל משה על כבודו והיה מצילם מן המיתה, כמו שעשה עלי הנביא לשמואל שהורה הלכה בפניו ולאחר תחנוני אמו חנה מחל כדאיתא במסכת ברכות (לא): "אמר ליה [עלי לשמואל] מימר שפיר קא אמרת, מיהו מורה הלכה בפני רבך את וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה, אתיא חנה וקא צוחה קמיה אני האשה הנצבת עמכה בזה וגו' אמר לה, שבקי לי דאענשיה ובעינא רחמי ויהיב לך רבא מיניה, אמרה ליה אל הנער הזה התפללתי ונעתר לבקשתה? ויש ליישב בכמה אופנים:

א. המהר"י אסאד (דברי מהרי"א עה"ת) כתב וז"ל "על טעם שהורו הלכה בפני רבן יש לשאול, ממה שאמרו בגמרא (מגילה י"ד ע"ב) חולדה נביאה הוות, ומקשי באתרא דירמיה היכי מתנבאה, ומשני קריבה דירמיה הוות ולא קפיד עלה. וא"כ קשה למה נענשו בני אהרן, הא היו בני אחיו של משה ובוודאי לא קפיד עליהו. והלא גם על נבואת אלדד ומידד אמר מי יתן והיו כל עם ה' נביאים. וגם על טעם השני שנכנסו שתויי יין למשכן, הקשו המפרשים למה נענשו במיתה, הא לא הוזהרו על זה מקודם ואין עונש בלא אזהרה מקודם. ונראה דשני דברים הללו שייכים להדדי דבאמת **אם היו מורים כהלכה היה משה מוחל להם, אבל הם הורו שלא כהלכה ומפני זה לא מחל להם.** ואף שעדיין לא הוזהרו על זה, אבל הדעת נותן שאין זה כבוד ודרך ארץ לבוא לפני ממה"מ שתויי יין, שבדין הוא לבוא במורה ובהנכונה ולהתהדר לפניו כאמרם ז"ל (שבת ק"ד ע"א) בגדים שבישל בהם קדירה לרבו לא ימזוג בהן כוס לרבו ומה גם לבוא בשכרות יין לפניו יתברך **והם הורו בזה בפני רבם להיתר שלא כהלכה לכן לא מחל להם ונענשו**" עכ"ל.

וכן כתב בשו"ת 'דברי מלכיא' (חלק ג סימן עג) תירץ וז"ל "ונראה לחלק בזה, **במקום שהתלמיד המורה טעה בהוראתו ומוכח שהי' שלא ברצון ההשגחה שירה דהלא לא איתטיעא מילתא. ולזה עונשו מרובה בשביל עצם ההוראה אף אם הרב מוחל על כבודו ואין הרב יכול להצילו מן העונש.** אכן אם הורה כהלכה ואין עבירתו רק משום אפקירותא נגד רבו כדאיתא בכתובות דף ס'. בזה שפיר יכול הרב למחול על כבודו שלא יענש. וכ"כ תוס' בכתובות שם שמועיל בזה מחילה. ולזה גבי נדב ואביוהו שטעו בדין כנ"ל לא הועילה מחילת מרע"ה. וכן אותו תלמיד של ר"א טעה בהוראתו. אבל שמואל הורה כהלכה. ולזה אמר עלי דאף **דשפיר קאמרת** וניכר שמן השמים הרשוהו על זה. מ"מ הוי כאפקירותא נגד רבו. וכיון ששמעה חנה דברי עלי שהורה **כהלכה.** ביקשתו שימחול לו כי בעון כזה תלוי רק במחילתו" עכת"ד. ע"ע 'חונכת התורה' (ויקרא אות קא).

ב. ע"פ מש"כ המ"שך חכמה' (שם, ג) וז"ל "כי מיתתם היה הכרחי עבור שכל האומר הקב"ה ותן הוא יותר מעוהי, (בבא קמא נא סע"א) דישאל חטאו בעגל ונצלו עדים והוסר הענן ובטלה כל מעלתו, ואחרי תפלת משה והבאתו זה למשכן חזרו ענני כבוד ושכינה שורה ביניהן והקיום כהנים ולוים ואש יצאה מן השמים, א"כ יאמר ישראל הקב"ה נח לרצות וכרגע חיש קל יתנחם על הרעה והקב"ה ותן הוא, **לכן היה צריך להראות כי לא מחשבותם מחשבות השי"ת ולהראות בענין קל מאוד אשר ביום תתנתו והוקמו לכהנים לשרת בבית ה' עבור דבר אחד אשר לא צוה נשרפו לפני ה', ולהראות כמה גדול כוחה של עבירה** והקב"ה יחשוב במאזני צדק ומשפט על עון קל. וזה שאמר בקרובי אקדש ואז על פני כל העם אכבד אראה כבודי לישראל, אבל לולא זה, לא אוכל להראות כבודי לבני ישראל למען לא ידמו כי בן אדם הוא ונושא פשע בלי משפט, חלילה מאלקי משפט לא יעשה משפט. וכיון שהגיד לו שזה סבה להשאת השכינה בישראל וידום אהרן". עכ"ל.

ג. ה'חתם סופר' (ברכות לא: ובי' תורת משה' נציבים) מתרץ, בהקדים קושיית המהרש"א שם בחידושי אגדה, איך נתחייב שמואל מיתה על שהורה הלכה בפני רבו **ועדין קטן היה כבן ז' שנה** ותירץ דמיתה בידי שמים שאני. והקשה החת"ס "ודבריו אינם מובנים דידי שמים אינו בן עונש עד עשרים שנה א"כ ק"ו שפטור ממיתה" **להצטרפות לקבלת העלון במייל באופן קבוע נא לשלוח את המייל "צרף" למייל: m0533157838@gmail.com**

ומתרג' החת"ס דבר נורא וז"ל "כי המורה הלכה בפני רבו תחול עליו ממעל מיתה פתאומית, כאשר קרה לנדב ואביהוא זה יבואנו אף בשמחל הרב על כבודו ואין למיתה זו שום שטנה. ואך אם הוא קטן ואיננו מצווה אז מחילת הרב מועיל. כי הוא טבע טבעיה על יסוד הגלגלים ומחמת המערכת באה. ואולי זה כונת המהרש"א ז"ל דבידי שמים שאני **כלומר שהוא מיתה שאין להציל ועיין**" עכ"ל. ובזה מיושב משה"ק ב'דעת נוטה' לפי הזהרה (ריש פר' אחרי מות) שנדב ואביהוא היו פחותים מבני כ' ולכן נקראו 'בני' אהרון. א"כ איך נענשו במיתה בידי שמים [כה"ק החיד"א בחומת אנך ות' כיון שירדה שכינה חשיב כב"ד של מטה ונענש מגיל י"ג]. ולפ"ד א"ש "כי הוא טבע טבעיה על יסוד הגלגלים... אף כשמחל הרב".

ד. טובי הבחורים תירצו, שאני הכא שקדם לזה ענין אחר המבואר במסכת סנהדרין (נב.) ושם איתא "וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן, אמר לו נדב לאביהוא: **אימתי ימותו שני זקנים הללו** ואני ואתה ננהיג את הדור, **אמר להן הקדוש ברוך הוא: הנראה מי קובר את מי**" (פרש"י (שם) "וכבר היו- איידי דאיידי בבני אהרן תני ליה הכא לאשמועינן, דבשביל שהיו מבקשים שררה ורבנות מתו". ועיין חגיגה (ה.) בתלמידא דרבי אלכסנדרי שהיה מבעט ברבותיו ומת. ובסוטה (כב.) גבי קטן שלא כלו לו חודשיו, והקב"ה מקפיד עם צדיקים כחוט השערה.

ה. בספר 'דברי מנחם' (פרידמן, קראקא תרע"ג) מתרץ, שגם רבי אליעזר מודה שהיו שתויי יין וס"ל **שהורו הלכה בפני משה רבם בעודם שתויי יין וחמיר טפי.** וכבר פסק הרמב"ם (ביאת המקדש א, ג.) "כשם שאסור לכהן להכנס למקדש מפני השכרות, כך **אסור לכל אדם בין כהן בין ישראל להורות כשהוא שתוי.**" ולהכי חמיר טפי ויש לזלזל גדול בדבר ואינו דומה לתלמיד המורה בפני רבו בכובד ראש והכנעה.

ו. בספר 'עדות ביוסף' תירץ, שמשה רבינו לא מחל כמו שמפרט ומסביר: 'הוא אשר דבר ה' בקרבי אקדש' - "אמר משה לאהרון, אהרן אחי יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום והייתי סבור או בי או בך, עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך". ואם ימחל להם ולא ימותו ולא יתקדש ה' על ידם, נמצא שאינם 'מיודעיו של מקום' אלא כמו שסבר משה בתחילה **שהוא אהרון 'מיודעיו של מקום' ולא רצה ליטול הכבוד לעצמו,** שהרי 'האיש משה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה' והבן.

ז. בספר 'זכרון אהרון' (הכהן. תרע"ה) תירץ בהקדים דברי הילקוט (ויקרא טז, תקע"א) "בני אהרן - **שלא חלקו כבוד לאהרן.** נדב ואביהוא - שלא נטלו עצה ממשה" ביאור הענין, שהם סברו שמלך המוחל על כבודו אין כבודו מחול, רק כאשר בא לו המלוכה מצד העם או מאבותיו, אבל כשראו לכן מצד עצמו, המלוכה שלו ויכול למחול, לכן הורו הלכה בפניו וסברו שימחול, **אבל בזה גופא פגעו בכבודו של אהרון שהיה שקול כמשה** ולשיטתם המלוכה ראויה למשה ולא לאהרון, לכן לא יכול משה למחול להם 'שלא חלקו כבוד לאהרון'.

ח. טובי הלמדנים תירצו, עוד י"ל, שמשה לא חשב כלל שזו סיבת עונשם כדי שימחול להם **וסבר שהם גדולים ממנו.** וכמו שכתב רש"י עה"פ "בקרבי אקדש" - אמר לו משה לאהרון, אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום והייתי סבור או בי או בך, עכשיו רואה אני **שהם גדולים ממני וממך** (ת"כ ויקרא רבה) "עכ"ל.

ט. טובי המתמידים תירצו, עוד יש לומר, שרבי אליעזר הסובר שחטאם היו שהורו הלכה בפני רבם, **אזיל לשיטתו דרב שמחל על כבודו - אין כבודו מחול** כדמשמע בקידושין (לב:). "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי צדוק שהיו מסובין בבית המשתה בנו של רבן גמליאל והיה רבן גמליאל עומד ומשקה עליהם נתן הכוס לר' אליעזר **ולא נטלו** נתנו לר' יהושע וקיבלו אמר לו רבי אליעזר מה זה יהושע, אנו יושבין ורבן גמליאל עומד ומשקה עלינו". ע"ע משך חכמה דברים (כז, טז).

י. עוד י"ל, שאני משה, **שהיה מנהיג וגדול הדור** וכבודו והוראתו נוגעת לכל הדור בהנהגתם לעשות רצון קונם, לכן חמיר טפי ולא מהני מחילתו, כענין 'מלך שמחל על כבודו, שאין כבודו מחול' [ויש להעיר ממש"כ תוס' בברכות (לא:)] ד"ה 'מורה' שעלי 'גדול הדור היה'. וי"ל. וראיה לדבר, שהרי בהלכות 'מורה הלכה' מצינו שאם הוא **קרובו** יכול להורות [ע"י מגילה י: ד:] ומדוע כאן נענשו אף שהיו 'בני אחיו' ע"כ דהכא שאני. ועיין מש"כ מרן שר התורה עה"פ ה' זכרנו יברך **יברך את בית ישראל, הקטנים עם הגדולים**" שעיקר הברכה תבוא, כאשר הקטנים ישמעו ויתבטלו בפני הגדולים. וה' זיכנו.

א. איך שמש משה במשכן בז' ימי המילואים, הלא גובהו י' אמות כגובה המשכן, ובפרט שצריך מצנפת בראשו?

א. אמור"ר הגה"צ רבי חיים ישראל שליט"א הראני בספר 'דעת נוטה' (שמיני אות ע"ח) שהק' כן על משה וגם על הלויים שהיה גובהו י' אמות כדאיתא בשבת (צב). ושם בהערה 127 הביא שכבר הקשו כן בעלי התוס' במושב זקנים (תרומה כו"א) וכן בתוס' השלם (פקודי מו), ונשאר בצ"ע. ומרן שר התורה זיע"א כתב וז"ל "כבר תירצו שהעמיקו קצת הקרקע' וכונתו לספר 'מקדש הקודש' (ס"ס צ') ונסתפק שם בזה, אך מרן חיזק דבריו ב'טעמא דקרא' (תרומה כו"ט) שהעמיקו קרקע המשכן. ב. עוד הראה שם לספר 'מנחת ברוך' (ס' עו) שכתב וז"ל "צריך לומר שכשנכנס משה לאהל מועד היה שוחה את עצמו כמשתחוה ונכנס משתחוה ויוצא". אמנם העירו בזה דאין דרך שירות בכך ובגדי מרושלים, וכן העיר במושב זקנים (שם) 'ואת"ל שכופף ראשו, השתא לפני מלך בשר ודם אין עובדין כך, כ"ש לפני מלך מלכי המלכים, וצ"ע". וכן העיר בתוס' השלם וז"ל "וע"כ היה צריך להגחין עצמו וא"כ היו בגדי מרושלים או מסולקין". ג. הרה"ג רבי חיים רבינוביץ שליט"א ועד ת"ח רבים תרצו, שהכל היה בדרך נס וכמו שמצינו 'מקום ארון אינו מן המידה' כן משמשי המקדש משה אהרון והלויים. ותימה, לדבריהם למה נזכר נס זה בחז"ל או במשנה באבות 'עשרה ניסים נעשו' וכדו'. ד. הרה"ג רבי יוסף בר ששת שליט"א תירץ, שמה רבינו עבד בחלוק לבן ללא מצנפת ובגדי כהונה כדמשמע בסוגיא בתענית יא: ובעבודה זרה לד. ובתוס' שם, שעדיין לא התקדשו הבגדים ואף אם התקדשו, כיון שהיה מעמיד המשכן ומפרקו היה לזה דין במה ול"צ בגדי כהונה. ועדיין קשה 'אמתא באמתא היכי יתיב' כמ"ש בסוכה (ז): וי' אמה בי' אמה איך נכנס אף בלי מצנפת. ה. עוד ר"ל שמה הקריב הקרבנות שבמזבח החיצון ולא הקטיר קטורת ולא הדליק מנורה שבתוך המשכן. ועיין תוס' השלם (ויקרא ט, כג. אות ח) ובמשך חכמה משכ"ב (שמות ט, לג) ובמח' הראשונים בזה הובא ב'אוצר עיונים' (עוז והדר) יומא סימן א-ז ואכמ"ל. ו. הרה"ג רבי חיים אמזלג שליט"א הראה לדברי המהר"ל (ח"א ב"מ עמ' לג) וז"ל "אך אל תאמר כלל וכלל שהשעור אשר נאמר כאן, הוא שעור שהוא מוחש לפניך... כי זה עצמו שהיה שעור משה עשר אמות אין זה שעור גשמי רק כי היה ראוי לשלימות ומעלת נפשו עשר אמות" עכת"ד. ע"ע הערות לגבורת ה' סימן י"ח הערה 19. ז. הרה"ג רבי אריה מינצר שליט"א תירץ, שמה התכופף ודרך שירות בכך, שהרי קבלת הדם בק"ק ששחיתן בצפון נעשית מצוואר הבהמה התפוס בטבעת הקבועה ברצפה, וכן איתא בזבחים (סה). גבי עולת העוף שעשאה למטה מרגליו כשרה. וע"כ שהוא מתכופף ושוחה עד רגליו. ומ"ש מרושלין ונגררים פסולים, היינו אם לכתחילה היה הבגד יתר על אורך גופו. ח. עוד ר"ל שיתכן שבחלוק לבן אין פסול מרושלין. אך עי' 'דעת נוטה' (אות ע"ד) שהוכיח שיש פסול זה אף בחלוק לבן ובהערה שם. ויל"ע. ועדיין קשה מהלויים שהיה גובהו י' אמה כנ"ל. על כן מוכרח כדברי הגר"ק זיע"א שהעמיקו קרקע המשכן ודו"ק.

ב. למה הכותנות והמגבעות מוזכרים בפסוק (ח, יג) בלשון רבים ואילו האבנט בלשון יחיד.

א. אמור"ר הגה"צ רבי חיים ישראל שליט"א תירץ, שבכותנת בעינין 'כמדו בד' שתהא לפי מידתו וכן במגבעות ולכל כהן היה מידה אחרת והיו כמה כותנות וכמה מגבעות, אך האבנט היה באורך אחיד. והרה"ג רבי שלמה לרנר שליט"א הראני ל'משך חכמה' (ויקרא ח, יג) שכ"כ וז"ל "בכל מקום כתיב אבנט לשון יחיד לבד בפי' תצוה כתיב ועשית להם אבנטים. יאות לפ"מ דמובא ברמב"ם (ה' כלי המקדש ח-ט) דהאבנט היה אורך ל"ב ורחבו כ"ג אצבעות, א"כ היה מדה אחת לכל האבנטים, אבל המגבעות ואינן היו במדתם והי' לכל אחד כמדתו" עכ"ל. ומה שהעיר מפר' תצוה, תירץ אמור"ר דהתם מיירי בעשיה ובוודאי עשה אבנטים רבים. ב. הרה"ג רבי יוסף בר ששת והרה"ג רבי חיים רבינוביץ והרה"ג רבי שמעון אביעזר שליט"א תירצו ע"פ הגמ' ביומא (ו): ושם ס"ל לחד מ"ד שהלביש אהרון לחד ובניו לחד ולחד מ"ד חגר אבנט לכולם יחד וזה בא הכתוב לרמוז במה שכתב 'אבנט' לשון יחיד, לומר שאת האבנט חגר לכולם יחד. ולמ"ד דפליג שם וס"ל שהלביש אהרון בכלל ורק אח"כ הלביש בניו, צ"ל כמו שכתבו שם בגמרא עה"פ 'ויחגור אותם' לומר שאבנטו של כה"ג זהו אבנטו של כהן הדיוט ולכן נכתב גם לשון 'אבנט' ביחיד לרמוז שזה אותו אבנט. ג. הרה"ג רבי משה לוימן שליט"א הראה לדברי החת"ס (ח, יג) שתיירץ, שעשה ב' כותנות ובי' אבנטים לכל אחד, חשובים לעבודה ופחותים להוצאת הדשן. ובימי המילואים בשעת חינוך השתמשו בכותנות בשניהם, אבל באבנט שהיה בו כלאים הותר ללבוש רק את האבנט החשוב בשעת משיחה לחינוך ולא את השני כיון שלא עבדו. להכי נכתב לי' יחיד.

א. ואת החסידה (ויקרא יא, ט) פירש"י "ולמה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות עם חברותיה במזונות". וצ"ב מאי שנא מעכברים שאמרו בהם בירושלמי "הני עכברי רשיעי ניהו כד חמיין עיבור לא מסתיימהו דאכלי אלא קריין לחבריהון דאכלי עמהון" והובא בתוספות בבא מציעא (מ).

ב. וישחט את עגל החטאת אשר לו ויקריבו בני אהרן את הדם (ויקרא ט, ט) צ"ב מדוע כאן כתוב 'ויקריבו את הדם' ולהלן (פסוק יב) נאמר 'וישחט את העלה וימציאו בני אהרן אליו את הדם'? [אשמח לתשובות שיתפרסמו א"ה במדור לבירור, בטל' 0533157838 או במייל [m0533157838@gmail.com].

מוסר

בפרשתנו מצווה התורה על 'מאכלות אסורות' (יא, מג) ושם נאמר "אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם... והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני". וידועים דברי התוס' (גיטין ז. חולין ה:): שמה שאמרו חז"ל 'אין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים' היינו במידי דאכילה 'דגנאי הוא לצדיק שיאכל דבר של אסור'. וביתר ביאור יש לבאר ע"פ מש"כ האור החיים' (שם) וז"ל "בא הכתוב להודיע כי האוכל מהשרצים נעשה נפשו עצמו שרץ... ותמצא מאמרם ז"ל (פסחים מט:): שאמרו על עמי הארץ הם שרץ ובנותיהם שקץ וכו', וכל דבריהם ז"ל ברוח הקודש נאמרו, והם דברינו עצמם" עכ"ל. ואין לך גנאי גדול מזה לצדיק. ולכן חזרה התורה והזהירה כמה פעמים בענין כמ"ש בהמשך דבריו "ואמרו ולא תטמאו בהם - אולי שיכיון לומר שצריכין ישראל להזהר לבל יכנסו לפיהם אפילו בהיסח הדעת, כי ההפרש שבין השוגג למזיד במציאות זה כשוגג כמזיד, כי התיעוב יעשה מעשהו בנפש אדם אפילו בהיסח הדעת, אלא שישתנה הפגם במעשה מזיד תעשה נפשו שקץ, ובשוגג תטמא נפשו ותטמטם... וצריך האדם לזהר בתוספת זהירות וזריזות בכל דבר אשר יכנס בגדר ספק שיקוץ זה, ומה גם בזמנים אלו שנוהג האויר והארצות כולן יחד ואין לך גידולי קרקע שאין בהם מהשיקוץ, שומר נפשו ישמור את הדבר" עכ"ל. ובאמת שצריך הרבה סייעתא דשמיא לבל ישל האדם במאכלות אסורות ודומיהם, ומה היא הדרך לזכות לסייעתא דשמיא זו. ממשיך הכתוב ואומר "והתקדשתם והייתם קדושים" ופירש האור החיים שם "אם אתם מתקדשים אני אקדש אתכם, לבל יכנס לגופכם דבר שיקוץ... עוד ירצה, והתקדשתם תעשו גדרים וסייגים לבל תטמאו, ובזה אני מבטיחכם שתהיו קדושים" עכת"ד.

ובכלל 'גדרים וסייגים' שכתב האוה"ח יש לעורר מה שהביא האליה רבא (סקכ"ג) בשם ספר הגן (ליום חמישי) "כשממלא כריסו בריבוי אכילה ושתייה אפילו עושה לשם מצוה וכגון בשבתות וימים טובים עובר ג' לאוין, השמר לך, פן תשכה, בל תשקצו - שממלא כריסו כבהמה וכו', וגורמת חלאים רעים לך אסור לברך אחריה ברכת המזון".

וע"ע מש"כ החיד"א בברכי יוסף (או"ח קנז) וז"ל "והאיש הירא ישים תדיר נגד עיניו מה שאמרו רז"ל והביאוהו התוספות בכתובות דף ק"ד עד שאדם מתפלל שיכנסו דברי תורה לתוך גופו יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו, ויחרד האיש הירא בהעמיקו בזה" עכ"ל. ואין לא יחרד האדם בידועו, שאף 'אכילת היתר' כשהיא בגדר 'מעדנים' יש בה כח לעכב תורתו. ע"ע מה שביאר רבי צדוק הכהן (פרי צדיק מדבר, מסעי) דברי הפסוק (משלי כב, יז) "הט אונן ושמע דברי חכמים... כי נעים כי תשמרם בבטןך יכנו יחדו על שפתך" וז"ל "ומה שאמר כי תשמרם בבטןך ולכאורה היה לכתוב כי תשמרם בלבך, מאי בבטןך. אך הוא על פי מה שכתב בתנא דבי אליהו רבה (פרק כ"ו) יבקש רחמים על אכילה ושתייה יתירה שלא יכנסו לתוך מעיו. והוא שאין יצר הרע שולט אלא מתוך אכילה ושתייה דכתיב (דברים י"א, ט"ו) ואכלת ושבעת השמרו לכם פן יפתה... וזה כי תשמרם בבטןך שיהיה האכילה בקדושה ואז יכנו יחדיו על שפתך" וה' יזכנו להתקדש מעט מלמטה וממילא מקדשין אותו מלמעלה הרבה. אמן.

זכות הפצת העלון וזיכוי הרבים

להצלחת

הבחור החשוב שלמה סרוסי נר"ו

ימלא ה' משאלות לבו לטובה ובכל אשר יעשה ישכיל ויצליח הן ברוחניות והן בגשמיות אמן.

ניתן להשיג

הגדה של פסח - המבוארת [ע"מ]

'ביאור קצר' משולב בנוסח ההגדה ועליו חונה 'הביאור הארוך' ובו מקורות מחז"ל ראשונים ואחרונים

בטוב טעם ודעת. פל': 053-315-78-38